

РЕШЕНИЯ, ПРИЕТИ СЪВМЕСТНО ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ОТ СЪВЕТА

РЕШЕНИЕ № 1578/2007/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2007 година

относно статистическата програма на Общността за периода 2008–2012 г.

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

надеждни и релевантни и изготвени възможно най-ефективно за целите на формулирането, прилагането, контрола и оценката на нейните политики.

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 285 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

- (3) За да се гарантира последователност и съпоставимост на статистическата информация в Общността, е необходимо да се създаде петгодишна статистическа програма на Общността, която да определя подходите, основните области и целите на предвидените действия във връзка с приоритетите на политиката.

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултиране с Комитета на регионите,

- (4) Специфичният метод на съставяне на статистика на Общността изисква особено тясно сътрудничество в рамките на една развиваща се статистическа система на Общността, чрез създадения с Решение 89/382/ЕИО, Евратом от 19 юни 1989 г. ⁽⁴⁾ Статистически програмен комитет, за приспособяване на системата, главно чрез въвеждане на необходимите правни инструменти за създаването на такава статистика на Общността. Следва да се отчита натоварването на респондентите, независимо дали става въпрос за бизнеса, за структурни звена на органи на централно, регионално или местно управление, домакинства или физически лица.

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета от 17 февруари 1997 г. относно статистиката на Общността ⁽³⁾ следва да се създаде многогодишна статистическа програма на Общността.
- (2) В съответствие с горепосочения регламент Общността следва да има своевременно достъп до статистически данни, съпоставими между държавите-членки и техните териториални единици, в светлината на конституционните разпоредби на държавите-членки, които са актуални,

- (5) Изготвянето на статистика на Общността в рамките на нормативната уредба на петгодишната програма се постига чрез тясно, съгласувано и последователно сътрудничество между Евростат и националните органи. За целта Евростат следва да гарантира координиране под различни форми на националните органи в мрежа, представляваща Европейската статистическа система (ЕСС), за да се осигури своевременното предоставяне на статистически данни, които да се изготвят съгласно стандарт, позволяващ необходимата степен на съпоставимост между държавите-членки, в отговор на потребностите на политиките на Европейския съюз.

⁽¹⁾ ОВ С 175, 27.7.2007 г., стр. 8.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 12 юли 2007 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и решение на Съвета от 29 ноември 2007 г.

⁽³⁾ ОВ L 52, 22.2.1997 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ ОВ L 181, 28.6.1989 г., стр. 47.

- (6) При изготвянето и разпространението на статистически данни на Общността съгласно настоящото решение, общественият и националните статистически органи следва да спазват принципите, определени в Кодекса за дейността на европейската статистика, приложен към препоръката на Комисията от 25 май 2005 г. относно независимостта, почтеността и отчетността на обществените и националните статистически органи. В този процес следва да се положат усилия за насърчаване на сближаването по отношение на събираната статистическа информация и възможността за нейното научно третиране.
- (7) В светлината на съобщението от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно намаляването на натоварването на респондентите, опростяването и определянето на приоритети в областта на обществената статистика, при изготвянето на годишните статистически работни програми на Комисията следва да се отчете потребността от текущ преглед на статистическите приоритети, включително опростяване на процесите и намаляване на все по-маловажните изисквания с оглед най-добро оползотворяване на наличните ресурси.
- (8) За да се осигури по-голяма съгласуваност и ефективност на мерките на Общността по отношение на градовете и да се даде възможност за извършване на надеждна съпоставка, за целите на обществената статистика е необходимо да се дефинират по-точно понятията „градска зона“ и „агломерация“.
- (9) Тъй като целта на настоящото решение, а именно създаването на статистическа програма на Общността за периода 2008–2012 г., не може да бъде осъществена в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре осъществена на общностно равнище, Общността може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, изложен в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (10) С настоящото решение се създава финансов пакет за целия период на програмата, който следва да бъде главната отправна точка за бюджетния орган по смисъла на точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление ⁽¹⁾, в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (11) В съответствие с Регламент (ЕО) № 322/97, насоките за създаване на настоящата програма са представени на Статистическия програмен комитет, на Европейския консултативен комитет за статистическа информация в икономическата и социалната област, създаден с Решение 91/116/ЕИО на Съвета ⁽²⁾ и на Комитета по

парична и финансова статистика и статистика на платежния баланс, създаден с Решение 2006/856/ЕО на Съвета ⁽³⁾,

РЕШИХА:

Член 1

Създаване на статистическата програма

Създава се статистическа програма на Общността за периода 2008–2012 г. (наричана по-долу „програмата“). Програмата се съдържа в приложения I и II.

В приложение I се определят подходите, основните области и целите на предвидените дейности през посочения период. В приложение II се съдържа обобщение на статистическите изисквания от гледна точка на потребностите на политиките на Европейския съюз.

Член 2

Приоритети на политиките

1. Предвид наличните ресурси на националните органи и на Комисията, програмата се ръководи от главните приоритети на политиката на Общността, а именно:

- а) благосъстояние, конкурентоспособност, иновации и растеж;
- б) солидарност и човешко развитие;
- в) икономическо, социално и регионално сближаване, устойчиво развитие и демографски предизвикателства;
- г) сигурност; и
- д) по-нататъшно разширяване на Европейския съюз.

2. Цялостните приоритети и общите цели, предвидени в програмата, са обект на подробно годишно планиране в съответствие с Регламент (ЕО) № 322/97.

Член 3

Статистическо управление и качество

Програмата се осъществява в съответствие с принципите на Кодекса за дейността на европейската статистика с оглед изготвяне и разпространение на висококачествена и хармонизирана статистика на Общността, дезагрегирана по пол, където е целесъобразно, и гарантиране на правилно функциониране на Европейската статистическа система като цяло. Националните органи и статистическият орган на Общността:

⁽¹⁾ ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 59, 6.3.1991 г., стр. 21. Решение, изменено с Решение 97/255/ЕО (ОВ L 102, 19.4.1997 г., стр. 32).

⁽³⁾ ОВ L 332, 30.11.2006 г., стр. 21.

- а) създават институционална и организационна среда, насърчаваща ефективността и надеждността на общностния и националните статистически органи, които изготвят и разпространяват официални статистически данни, включително регионална статистика, основаваща се на номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS);
- б) спазват европейските стандарти, насоки и добри практики в процесите, използвани от общностния и националните статистически органи, за организиране, събиране, обработка и разпространение на официални статистически данни и се стремят към утвърждаване на надеждността на тези статистически данни чрез добро управление и ефикасност;
- в) гарантират, че статистиката на Общността отговаря на европейските стандарти за качество и обслужва потребностите на институционални ползватели, правителства, регионални власти, изследователски институти, организации на гражданското общество, предприятия и обществеността като цяло в рамките на Европейския съюз;
- г) сътрудничат на статистическите органи на международно равнище с цел насърчаване употребата на международни понятия, класификации и методи в съответствие с основните принципи на официалната статистика, приети от Статистическата комисия на ООН на 14 април 1994 г., по-специално с оглед гарантиране на по-голяма съгласуваност и по-добра съпоставимост между статистическите данни на световно равнище;
- д) предоставят, при поискване и когато това е оправдано, необходимата техническа подкрепа в областта на организирането на статистическата информация и осигуряват възможност за обмен на добри практики с други органи или трети държави; и
- е) поставят акцент върху качеството на статистическата информация, по-конкретно, на нейната надеждност и съпоставимост, като обръщат специално внимание на осигуряването на хронологична последователност на събираните данни и възможността за тяхната научна обработка.

Член 4

Определяне на приоритети, ефикасност и гъвкавост

1. Програмата осигурява постоянна статистическа подкрепа за решения и оценки в настоящите области на политиката на Общността и предоставя статистическа подкрепа за важни допълнителни изисквания, произтичащи от нови инициативи за политики на Общността.
2. При изготвяне на годишната статистическа работна програма Комисията отчита ефективността на разходите на изготвените статистически данни и гарантира текущо преразглеждане на статистическите приоритети с цел най-добро оползотворяване на наличните ресурси на държавите-членки и Комисията и свеждане до минимум на натоварването на респондентите. Определянето на приоритетите има за цел балансирането на допълнителните разходи и натоварването на респондентите, произ-

тичащи от нови статистически изисквания, с намаляване на статистическите изисквания в съществуващите области на общностната статистика и се осъществява в тясно сътрудничество с държавите-членки.

3. При подготвянето на годишните статистически програми Комисията може да извършва предварителни изследвания на финансовото влияние на запланираните нови статистически дейности, които водят до значително допълнително натоварване на държавите-членки.

4. Програмата осигурява разработването на инструменти за промяна на приоритетите относно статистическите дейности, повишаване на гъвкавостта на Европейската статистическа система и подобряване на способността ѝ за своевременно откликване на променящите се потребности на ползвателите.

5. Програмата осигурява прозрачност, като се вземат предвид, *inter alia*, разпоредбите на член 1, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 1104/2006 на Комисията от 18 юли 2006 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 831/2002 за прилагане на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността във връзка с достъпа до поверителни данни за научни цели ⁽¹⁾.

Член 5

Финансиране

1. Финансовата рамка за изпълнение на настоящата програма за периода от 2008 г. до 2012 г. се определя на 274 200 000 EUR.
2. Бюджетният орган дава разрешение за годишните бюджетни средства в границите на финансовата рамка.

Член 6

Доклади

1. След консултация със Статистическия програмен комитет, Комисията представя междинен доклад за напредъка. Този доклад се представя на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от юни 2010 г. Докладът разглежда по-специално втората половина на настоящата програма и въпроса какъв период да бъде обхванат от следващата многогодишна статистическа програма, като се има предвид мандатът на Европейския парламент. Тъй като е свързан с изпълнението на програмата, Комисията представя също предварителен анализ на последиците за конкурентоспособността на малки и средни предприятия от предложените намаления на административната тежест и на споделянето на финансовата тежест между бюджетите на Общността и на държавите-членки. Комисията също обръща особено внимание на въпроса за необходимите бази данни, инструменти и методологии, които да послужат за основа при изготвянето на безпристрастен и обективен анализ на социално-икономическото въздействие на важни области, които се нуждаят от постоянно наблюдение и преразглеждане, като например Общата селскостопанска политика, услугите на вътрешния пазар и следващата многогодишна финансова рамка.

⁽¹⁾ ОВ L 197, 19.7.2006 г., стр. 3.

2. В края на периода на програмата, след допитване до Статистическия програмен комитет, Комисията представя доклад за оценка на изпълнението на програмата, който отчита мненията на независими експерти. Този доклад следва да бъде завършен до края на 2013 г. и впоследствие да бъде представен на Европейския парламент и Съвета.

3. Информацията за резултата от промяната на приоритетите, включително оценка на разходите и натоварването за статистическите проекти и областите, обхванати от настоящата статистическа програма, както и оценка на възникващите статистически потребности, особено за новите политики на Общността, представлява част от междинния доклад за напредъка и окончателния доклад за оценка.

Член 7

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2007 година.

За Европейския парламент

Председател

H.-G. PÖTTERING

За Съвета

Председател

M. LOBO ANTUNES

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПЕГГОДИШНА СТАТИСТИЧЕСКА ПРОГРАМА: ХОРИЗОНТАЛНИ ВЪПРОСИ

Настоящото приложение се отнася до хоризонтални аспекти от стратегическо значение за развитието на статистиката на Общността в средносрочен до дългосрочен план. В него се описва на първо място как сама по себе си статистическата политика допринася за европейската интеграция; второ, цялостните характеристики на Европейската статистическа система (ЕСС) и сътрудничеството с ползватели и производители; и трето, основните инструменти, използвани от общностния орган в сътрудничество с националните органи. В настоящото приложение се обобщават основните цели и инициативите, които следва да се предприемат по всеки от тези аспекти през петгодишния срок на програмата.

1. Ролята на статистиката в европейската интеграция

Надеждната статистическа информация за икономическото, социалното и екологичното положение в ЕС и неговите съставни елементи на национално и регионално равнище е необходима предпоставка за процеса на европейска интеграция. Тя предоставя на институциите на ЕС, на държавите-членки и на гражданите необходимия фактически материал за оценка на необходимостта и напредъка на европейски инициативи в областта на политиката. Хармонизираните и съпоставими статистически данни са абсолютно необходими и за представата на широката общественост за Европа, за участието на гражданите в дебата и демократичния процес за бъдещето на Европа и за участието на икономическите оператори на вътрешния пазар.

Запълбчаването и разширяването на ЕС е отразено в ЕСС: стратегиите и мерките на ЕСС включват постоянно хармонизиране на понятия, определения и методи, и при необходимост, обединяване на производствени процеси и внедряване на общи оперативни съвместими системи. Въпреки това ЕСС трябва допълнително да развие своите структури, стратегии и мерки, за да се гарантира, че системата поддържа и развива необходимото качество и ефективност с цел задоволяване на потребностите на всички ползватели. Научните изследвания в областта на официалната статистика могат да способстват, *inter alia*, за по-нататъшното развитие на инфраструктурата, ефикасността и качеството на статистиката на Общността.

Целите по време на програмния период са:

- допълнително хармонизиране, развиване и прилагане на „общия статистически език“ от понятия, класификации и методологии. Сред най-важните действия в тази област са преработването на европейската система от сметки и прилагането на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2;
- разработване и включване в статистическите производствени процеси на Европейски статистически регистър на много-националните групи от предприятия;
- допълнително разработване и прилагане на стандарти и общи инструменти за ефикасен и сигурен обмен на статистически данни и метаданни в ЕСС, в сътрудничество с други компетентни служби на Комисията, Европейската система на централните банки и международни организации. Тези стандарти ще се прилагат за всички свързани области;
- разработване и прилагане на хранилище за метаданни, свързано данни и метаданни през целия цикъл на производство на данни, което да е на разположение едновременно на ползвателите и производителите на данни;
- насърчаване на повишеното използване на интернет не само за разпространение до крайни ползватели, но и за други части от статистическия производствен процес;
- разработване и прилагане на политики и инструменти за хармонизирано управление на поверителността на данните в ЕСС. По-специално, разработване и прилагане на хармонизирани средства за оптимален достъп на упълномощените изследователи до анонимни микроданни, събирани за целите на производство на статистика на Общността. Ще се извърши адекватна оценка на риска от разпространяване на поверителни данни и ще се разработят технически средства за улесняване на достъпа и общото ползване на статистически данни;
- разработване на средства за обмяна на инструменти в рамките на ЕСС и насърчаване на използването на софтуер с отворен код; и
- предприемане на мерки за подобряване на оперативното използване на резултатите от изследвания в официални статистически данни.

2. Отношения със заинтересованите лица

2.1. Европейска статистическа система

Евростат отговаря за изготвянето на статистиката на Общността, която да се използва за целите на политиките на ЕС. Ефикасното изготвяне на статистика на Общността, предмет на настоящата програма, при което органите на държавите-членки отговарят за изготвянето на хармонизирана национална статистика, а Евростат отговаря за изготвянето на статистика на Общността въз основа на данни, предоставени главно от националните статистически органи, изисква тясно и съгласувано сътрудничество. Това сътрудничество се постига чрез ЕСС.

ЕСС представлява партньорство, в което участват Евростат, национални статистически институти и други национални статистически органи, отговарящи във всяка държава-членка за изготвянето и разпространението на европейски статистически данни в съответствие с принципите, определени в Кодекса за дейността на европейската статистика. Евростат ще осигурява необходимото ръководство и съгласуване на тази структура, за да се гарантира своевременното осигуряване на статистически данни в подкрепа на потребностите на политиките на ЕС.

Обмяната на опит, най-добри практики, ноу-хау и ключови методически техники сред членовете на ЕСС също е от основна необходимост за гладкото функциониране на системата. Тази обмяна ще се насърчава чрез разработването на Европейска програма за обучение в областта на статистиката.

Целите по време на програмния период са:

- предприемане на подходящи инициативи от Комисията и държавите-членки за спазване на Кодекса за дейността на европейската статистика;
- създаване на Консултативен съвет за управление на европейската статистика за допълване на управленската структура;
- обозначаване на качеството на официалните европейски статистически данни чрез проучване на приложимостта на разработването на подходящи процедури, стандарти и критерии за тази цел; и
- подобряване, чрез Европейската програма за обучение в областта на статистиката, на цялостното качество на европейските статистически данни чрез повишаване на квалификацията на специалистите по статистика, насърчаване на тяхната независимост, подкрепа на теоретичното и практическото обучение и обмяна на опит и най-добри практики.

2.2. Сътрудничество с ползвателите

Наложително е да се осъществява тесен и постоянен диалог с ползвателите на статистически данни на Общността относно техните потребности, действителна употреба и приоритети. Настоящото сътрудничество с ползвателите е ползотворно и, *inter alia*, включва дейността на Европейския консултативен комитет за статистическа информация в икономическата и социалната област (CEIES) ⁽¹⁾, сътрудничество с европейски бизнес сдружения и официалните обсъждания на статистическата работна програма със служби на Комисията. Въпреки това, тъй като броят на ползвателите на статистически данни на Общността нараства, а потребностите им стават все по-разнообразни, Евростат допълнително ще засили диалога между европейската статистическа система и нейните ползватели.

Целите по време на програмния период са:

- скъсяване на дистанцията между ползватели и производители чрез подобряване на общуването с различни групи и мрежи от ползватели;
- извършване на проактивно проучване на потребностите на ползвателите, предоставяне на възможност на ЕСС да реагира по-ефективно на възникващите потребности; и
- укрепване на CEIES, предоставяне на възможност разработването на статистически данни на Общността да стане по-силно ориентирано към ползвателите.

⁽¹⁾ Комисията е предложила замяната на CEIES с Европейския статистически консултативен комитет.

2.3. Техническо сътрудничество с трети държави

Взаимодействието на ЕС със съседни страни и други региони и страни по света изисква надеждни официални статистически данни за икономическите и социалните условия в тези страни. Осъществява се всеобхватно техническо сътрудничество с цел изграждане на статистическия капацитет на тези страни и осигуряване на необходимите статистически данни за управление на политиките на ЕС. Това в особена степен важи за страните кандидатки. При осъществяване на това сътрудничеството се използва експертният опит на много партньори в ЕСС.

Целта по време на програмния период е:

- изготвяне и изпълнение на програми за регионално развитие и осигуряване на тясна връзка между статистическите дейности и по-широките цели на програмите на ЕС.

2.4. Сътрудничество с международни организации

Статистическите данни трябва да са съпоставими не само между държавите-членки на ЕС, но и в по-широк международен план, и много области на ЕСС се основават на международно призната методология. В много случаи ЕСС изпълнява водеща роля и разработва стандарти преди да са разработени световни стандарти. В такива случаи е от съществено значение в световните методики да се отчита европейското развитие. Международното сътрудничество включва и съвместно управление на големи проекти и съгласуване на работни програми и дейности по събиране на данни с цел да се избягва дублиране на усилия.

Опитът е показал, че е важно да е налице съгласувана обща позиция, за да може приоритетите на ЕС да въздействат върху формулирането на програмата, разработването и хармонизирането на международните статистически системи. По тази причина започна интензивна подготовка и съгласуване на позициите на ЕС преди провеждането на международни срещи на високо равнище.

Целите по време на програмния период са:

- осигуряване на последователно представителство на ЕС и, по целесъобразност, съгласуване на неговите позиции на най-важните международни статистически форуми и по въпроси от приоритетно значение за политиките на ЕС; и
- насърчаване на международното сътрудничество и съгласуване на работни програми с цел избягване на дублирането на работа и подобряване на съпоставимостта на международните статистически данни.

3. Инструменти

3.1. По-добро регулиране

В член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 322/97 се определят три вида „индивидуални статистически действия“, които могат да се използват за изпълнение на статистическата програма на Общността: първо, законодателство, прието по процедурата за съвместно вземане на решение, с което на Комисията могат да се предоставят изпълнителни правомощия; второ, пряко предприети от Комисията действия в много ограничени случаи: действието не трябва да продължава повече от една година, данните, които подлежат на събиране, трябва вече да са налице или да са достъпни в рамките на компетентните национални органи и всички допълнителни разходи на национално равнище, произтичащи от действието, трябва да са за сметка на Комисията; трето, споразумения между Евростат и органите на държавите-членки.

В повечето случаи когато се налага събиране на статистически данни, е за предпочитане да се привеждат в изпълнение нормативни актове в съответствие с разпоредбите на Договора. Това ще се основава на реалистична законодателна политика в съответствие с политиката на Комисията за опростено и целенасочено законодателство. Новите законодателни инициативи ще се подготвят задълбочено съвместно със заинтересованите страни и в тях следва да се отразяват потребностите на ползвателите, да се избягва прекомерното натоварване на респондентите, и надлежно да се отчитат приоритетите, разходите и възможностите за предоставяне на данни.

Целите по време на програмния период са предприемане на инициативи за:

- замяна на споразумения с общностно законодателство в определени области, в които редовно се изготвят статистически данни на Общността, достигнали задоволително равнище на развитие;
- преработване и опростяване на законодателството в области на статистиката, характеризиращи се със сложна общностна законодателна уредба;
- отмяна или преразглеждане на законодателството в области на статистиката, където общностното законодателство не отразява ефективно потребностите на ползвателите, приоритетите и социално-икономическата и технологичната среда.

3.2. Контрол за съответствие

Качеството на статистическите данни на Общността включва, в допълнение към научните изисквания, основното изискване за съответствие с принципите, залегнали в Договора и вторичното законодателство. Поради това е приоритет динамичният и систематичен контрол на прилагането на законодателството. Ще бъде следвана глобална и последователна стратегия за съответствие, основаваща се до голяма степен на принципите на реалистична законодателна политика, задължението на държавите-членки за систематично прилагане на законодателството в областта на статистиката и осигуряването на последователен и систематичен контрол за съответствие. Част от процеса на осигуряване на съответствие са тесните контакти с компетентните национални органи по време на всички етапи.

Целта по време на програмния период е:

- гарантиране на систематичен контрол на съответствието с общностното законодателство.

3.3. Повишена способност за откликване на потребностите на ползвателите

Необходимо е да се насочи вниманието към основните потребности на европейски политики, за да се подобри статистическото обслужване на ползвателите и ефикасността на ЕСС като цяло. В специфични случаи това ще се основава на „Европейски подход към статистиката“, който представлява прагматична стратегия за улесняване на изчисляването на европейските статистически агрегирани показатели, които са от особено значение за политиките на Общността. Също така, трябва да се повиши гъвкавостта на ЕСС и нейната способност за бързо откликване на променящите се потребности на ползвателите.

Целите по време на програмния период са:

- подобряване на съгласуваността между статистическите системи, засилване на способността за откликване на потребностите на ползвателите посредством комбиниране на различни статистически източници;
- разширяване, в специфични случаи, на употребата на *ad hoc* модули в изследвания на Общността, повишаване на способността за откликване на новите потребности;
- разширено прилагане на подход за разграничаване на изискванията, в зависимост от теглото на страните, в европейските статистически агрегирани показатели, значително намаляване на разходите за някои национални органи и натоварването на респондентите, и също така подобряване своевременността на статистическите агрегирани показатели на ЕС; и
- употреба, в специфични случаи, на европейски извадки, които имат за цел осигуряване на добро качество на данните на равнище европейски агрегирани показатели, подобряване съгласуваността и съпоставимостта и рационализиране на производствените процеси.

3.4. Финансово подпомагане за действия, допринасящи за постигане на целите на Общността

С цел да се гарантира своевременното задоволяване на потребностите на ползвателите, Комисията може да подпомогне развитието на статистиката и изграждането на капацитета на ЕСС посредством възлагане на договори за услуги или сключване на споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства. Тази подкрепа се осъществява при отчитане разпределянето на финансовата тежест между бюджетите на ЕС и държавите-членки, предназначени за изпълнение на програмата (както и положението на отделните държави-членки), по-специално в случаи на използване на европейския подход към статистиката.

Целите по време на програмния период са:

- възлагане на договори за услуги и споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, за да се гарантира оптимално развитие на статистиката и изграждане на капацитета на ЕСС при най-добро оползотворяване на наличните ресурси;
- полагане на усилия за рационализиране и опростяване на процедурите за управление на безвъзмездни средства, без да се засягат разпоредбите на Регламенти (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 (ОВ L 390, 30.12.2006 г., стр. 1).

3.5. Използване на експертния опит на партньорите за целите на Общността

Постигането на целите на ЕСС и гарантирането на необходимото усъвършенстване на програмите, процесите и продуктите с цел удовлетворяване на увеличаващите се потребности на ползвателите изисква не само достатъчно ресурси, но също и креативност и експертен опит на цялата ЕСС. Ето защо се въвеждат нови начини на структуриране на практическата организация на някои дейности като се използва евентуалния наличен експертен опит и най-добри практики — за да се осигурят възможности за единоредствие и да се подобри цялостната ефективност и качество.

Целта по време на програмния период е:

- Създаване или по-нататъшно развитие на съвместни структури, инструменти и процеси (напр. ESSnet — мрежи за сътрудничество между партньорите от ЕСС с цел избягване на дублирането на работа, като по този начин се увеличава ефективността) с участието на националните органи и съответните служби на ЕС, както и способстване специализирането на определени държави-членки в специфични статистически дейности в полза на ЕСС като цяло.

3.6. Разпространение

По време на програмния период целите и инструментите за разпространение ще претърпят съществени промени, които не само ще променят значително естеството на разпространението като функция, но ще окажат и значително въздействие върху другите етапи от процеса на изготвяне на статистиката.

Бързата еволюция на капацитета и наличието на интернет ще го превърнат в бъдеще в първостепенно средство за разпространение на статистически данни. Интернет значително ще увеличи общността на потенциалните ползватели и по този начин ще се създадат нови възможности за разпространение. Освен това ще се създаде възможност за засилено сътрудничество между Евростат и националните статистически институти. Но интернет ще постави и значителни нови предизвикателства във връзка с удобното за ползвателя представяне на данни, което способства намирането, представянето и разбирането на статистическите данни от страна на ползвателите. Съществуващото разпространение на данни чрез публикации на хартиен и електронен носител ще трябва да са развие като допълнителен способ за разпространение. Важни елементи на ефективното разпространение са създаването на подходящи структури за подпомагане на ползвателите и осъществяването на комуникация с ползвателските групи.

Целите по време на програмния период са:

- развиване на интернет страницата на Евростат по отношение на съдържание, лесна употреба и функционалност, така че да отговаря на най-добрите практики;
- засилване на сътрудничеството с други платформи за разпространение на ЕСС и други служби на ЕС, с цел улесняване на използването на интернет сайтове и повишаване на качеството на статистическата информация за ползвателите.

3.7. Баланс на разходи и ползи

Необходимо е ЕСС да следи зорко за баланса между потребностите от информация за целите на политиките на Общността и ресурсите на равнище ЕС, национално и регионално равнище, необходими за осигуряването на тази информация. Осигуряването на необходимите ресурси в национален контекст е от особено значение при изпълнението на изискванията относно статистическата информация, необходима за политическите решения на ЕС. Също така е важно, обаче, да се поддържа достатъчна гъвкавост, така че националните органи да могат да задоволяват потребностите на Общността от статистическа информация при най-голяма ефективност на разходите.

Определянето на приоритети се основава на три основни водещи принципа:

- оценка на потребностите на ползвателите, включително тяхното значение за формулиране на политиките на общностно равнище;
- оценка на последиците, свързани с разходите, за респондентите, държавите-членки и Комисията, например чрез използване на модел на ЕС на нетните разходи или модел на стандартните разходи;
- оценка на специфичните статистически проблеми, които са от значение за ефикасност на разходите на конкретна статистика, включително компромис между различните компоненти за качество на статистиката, като например „точност“ и „своевременност“ и възможностите за гъвкавост по отношение на задълженията за отчитане, като вниманието се съсредоточава върху същинските европейски потребности.

За да се повиши максимално общата рентабилност и да се постигне баланс в определянето на приоритетите за дейностите в рамките на годишните статистически работни програми, тези принципи ще се прилагат по прозрачен начин и съобразно практическите насоки, които трябва да се разработят и поддържат от Евростат в сътрудничество с националните статистически органи.

Целите по време на програмния период са:

- въвеждане на методи за задълбочено поэтапно преразглеждане на съществуващите области на статистика на Общността и за оценка на нови или съществено променени изисквания на ползвателите. Това ще бъде от значение за постоянното подобряване на статистическите данни на Общността, като се гарантира установяване на изискванията, които могат да бъдат занижени или премахнати, както и за стартирането на преразгледани или нови инициативи в областта на статистиката;
- по отношение на всички области, обхванати от настоящата статистическа програма, се извършва анализ на рентабилността, като се започва с оценка на тежестта на разходите, която позволява систематична промяна на приоритетите преди края на програмния период 2008—2012 г. През първите 6 месеца на програмния период 2008—2012 г. стартира план за действие за целия процес;
- по отношение на всички нови статистически проекти или съществени промени в съществуващите статистически данни, които е вероятно да представляват значителна допълнителна тежест за доставчиците на данни, по-специално за предприятия, преди изпълнението им се извършва анализ на рентабилността;
- определят се цели за ограничаване или намаляване на цялостните разходи и натоварване, които да представляват отправна точка за процеса на преразглеждане и промяна на приоритетите;
- гарантира се, че натоварването, произтичащо от изискванията за отчетност е съизмеримо с потребностите на ползвателите и не е прекалено голямо за респондентите, особено за малките и средни предприятия. Въвеждат се мерки за упражняване на контрол върху него и начини за свеждането на това натоварване до минимум. Важен инструмент за това ще бъде повишеното използване на административни данни за статистически цели;
- съществуващите данни се използват, доколкото е възможно, за задоволяване на новите статистически изисквания.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПЕТГОДИШНА СТАТИСТИЧЕСКА ПРОГРАМА: ЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ

В настоящото приложение се съдържа обобщение на статистическите потребности и изисквания от гледна точка на потребностите на политиката на Европейския съюз. След първи раздел, отнасящ се до плуридисциплинарни статистически дейности в подкрепа на цялостните приоритети на политиките, потребностите са класифицирани в съответствие с дяловете в Договора за създаване на Европейската общност (Договор за ЕО). Това може да доведе до повторения, тъй като някои статистически дейности се отнасят до повече от един дял. В настоящото приложение се съдържа нормативната уредба, текущото състояние и основните инициативи, които следва да се предприемат за всяка област на политиката през петгодишния срок на програмата.

За да се изготвят предложения за опростяване на статистическите изисквания, които да бъдат интегрирани в процеса на приемане на нови правни основи и мерки по тяхното прилагане, определените от Комисията приоритети следва ежегодно да бъдат обсъждани с държавите-членки. С цел да се насърчи опростяването и осъвременяването на методите за събиране на данни, което би намалило натоварването на респондентите, държавите-членки редовно обсъждат и обменят най-добри практики в областта на събирането на данни.

ХОРИЗОНТАЛНИ СТАТИСТИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ В ПОДКРЕПА НА ЦЯЛОСТНИТЕ ПРИОРИТЕТИ НА ПОЛИТИКАТА НА ОБЩНОСТТА

Структурни показатели и показатели за устойчиво развитие

Нормативна уредба

Лисабонската стратегия, приета от Европейския съвет на 23 и 24 март 2000 г., постави основата за структурни индикатори, ориентирани главно към икономически растеж и заетост, както е определено в Интегрираните насоки за растеж и работни места от 2005 г. (член 99 от Договора за ЕО). Показателите за устойчиво развитие стъпиха на нова основа посредством стратегията за устойчиво развитие, приета от Европейския съвет в Брюксел на 15 и 16 юни 2006 г.

Текущо състояние

Статистическите данни и показатели са необходими за осъществяване на контрол върху прилагането и въздействието на Лисабонската стратегия и стратегията за устойчиво развитие, като и двете стратегии имат хоризонтално естество. Постоянно се представят новости, с които да се пригоди наборът от показатели към реалните потребности и да се подобри качеството на предоставяната на широката общественост информация.

Някои области, като безопасност и качество на храните, химични вещества и пестициди, здраве и околна среда, корпоративна отговорност, биологично разнообразие, природни ресурси, транспорт, морски екосистеми, добро управление и финансови услуги, все още не са обхванати в достатъчна степен от показателите.

Основни инициативи през периода 2008—2012 г.:

- Приспособяване на структурните показатели и показателите за устойчиво развитие към нововъзникващите потребности на ползвателите и към специфичните национални програми, предвид някои общи рамки като рамката на националните сметки.
- Разработване на нови показатели за устойчиво развитие в сътрудничество с други служби на Комисията и Европейската агенция за околна среда, с цел по-добър отклик на настоящите и бъдещи потребности, по-специално в областта на безопасността и качеството на храните, химичните вещества и пестицидите, здравето и околната среда, корпоративната отговорност, биологичното разнообразие, природните ресурси, транспорта, морските екосистеми, земеползването и доброто управление; по целесъобразност, допълнително ще се разработят регионални разбивки.
- Подобряване на качеството на съществуващите показатели и осигуряване на допълнителна информация относно качеството на публикуваните показатели.
- Подобряване на комуникацията относно структурните показатели и показателите за устойчиво развитие съобразно значимостта на стратегиите, на които се основават.

Разширяване

Нормативна уредба

За преговорите по присъединяване Комисията трябва да може да изготви пълен набор от достоверни статистически данни, които да са методически съпоставими с данните на държавите-членки на Европейския съюз. Сътрудничеството в областта на статистиката с новите държави-членки, страните-кандидатки и страните, които все още нямат статут на кандидатки, е уредено посредством стабилна нормативна уредба, включваща Актовете за присъединяване и Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) ⁽¹⁾.

(1) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 82.

Текущо състояние

При изпълнение на своите цели относно сътрудничеството в областта на статистиката Съюзът е изправен пред три различни предизвикателства:

- да интегрира потенциалните нови държави-членки във всички механизми на Общността, включително например бюджетите от собствени ресурси и структурните фондове, както и във всички други въпроси и програми,
- да подготви добре страните кандидатки преди тяхното присъединяване, като взема участие в преговорния процес и следи за изпълнението на поетите от тях ангажменти по време на преговорите до тяхното присъединяване, и
- да продължи да подготвя останалите страни кандидатки и да им оказва сътрудничество за постигането на пълно съответствие с действащото общностно законодателство.

Това поставя високи изисквания относно изготвянето на статистически данни от страните кандидатки. Основните икономически статистически данни са абсолютно необходими, включително статистически данни за секторно и регионално разпределение на брутният вътрешен продукт, население, заетост и др. Други статистически данни от основно значение са тези, които измерват осъществяването на вътрешния пазар, като например статистическите данни относно търговията със стоки, търговията с услуги и свободата на установяване, платежния баланс, капиталовите потоци, мобилността на хора, промишленото производство и структура и др. Освен това, съществуват изисквания за статистически данни за чувствителни в преговорите за присъединяване отрасли, които подпомагат първичните политики на ЕС, като селското стопанство, транспорта, регионите и околната среда.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Консолидиране, за целите на преговорите и за вътрешни цели на Комисията, на събирането на съпоставими данни за политики от възлово значение.
- Продължаване на сътрудничеството с новите държави-членки, страните-кандидатки и страните, които все още нямат статут на кандидатки, с цел приспособяване на техните статистически системи към изискванията на Общността.

ДЯЛ I

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ

Нормативна уредба

Разпоредби на Договора за ЕО: член 133 (обща търговска политика).

Правните актове, уреждащи съответните статистически области са: Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки ⁽¹⁾; Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 12 януари 2005 г. за статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции ⁽²⁾.

Текущо състояние

Основните постижения през последния програмен период са привеждане в съответствие на законодателството за търговската статистика най-вече с регламента относно Интрастат, прилагането на системата за отчет „Интрастат“ в новите държави-членки и намаляването на позициите в комбинираната номенклатура. Този напредък бе постигнат с цел по-доброто обслужване на потребностите на ползвателите на статистически данни на общностно равнище и на равнище държави-членки, като по този начин се дава възможност за правилно тълкуване на макроикономическото развитие и оценка на конкурентоспособността на ЕС и държавите-членки. Същевременно събирането и обработката на статистически данни бяха оптимизирани, вследствие на което бе намалена административната тежест за доставчиците на статистическа информация. Тези резултати като цяло са в съответствие с целите на Лисабонската програма.

Целите за периода 2008—2012 г. ще бъдат продължаване на усилията за опростяване, хармонизиране на различните видове статистики относно международното движение на стоки и статистиките за платежния баланс, като същевременно се изследват възможностите за свързване на търговските статистически данни и номенклатури с други видове статистики, основно бизнес статистика или номенклатури за промишлени дейности. Резултатът ще бъде по-нататъшно развитие в посока опростена, прозрачна и разбираема нормативна уредба за събиране и използване на търговски статистики, което допълнително ще облекчи административната тежест за предприятията и по този начин ще засили конкурентоспособността на европейската икономика. Същевременно взаимното свързване на различни видове статистики следва да предостави възможност за използването на нови начини за анализиране на икономическия и структурен напредък, както и устойчиво използване на ресурсите в ЕС.

⁽¹⁾ ОВ L 102, 7.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 35, 8.2.2005 г., стр. 23. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 602/2006 на Комисията (ОВ L 106, 19.4.2006 г., стр. 10).

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Предложение от страна на Комисията за единна система за движение или прилагане на друг метод за съществено намаление на натоварването при предоставянето на статистическа информация за Интрастат до 2010 г., като се отчитат проучвания за приложимост по отношение на качеството, включително съвременното предоставяне на статистически данни.
- Разработване на методи и инструменти с цел по-добро интегриране на различните видове статистическа информация, изисквана от стопанските среди.
- Допълнително подобряване на съгласуваността между статистическите данни за търговията със стоки и статистическите данни за платежния баланс. В дългосрочен план целта е да се разработи интегрирана система за статистика на търговията, която да отразява методически съгласувано и последователно трансграничното движение на стоки и услуги и други потоци.

ДЯЛ II

СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Нормативна уредба

Статистическите данни относно селското стопанство отразяват високата степен на интеграция на селското стопанство на ЕС, значимостта на общата селскостопанска политика (ОСП) в бюджета на ЕС и съществената роля, която те играят в процеса на вземане на решения в областта на ОСП.

Текущо състояние

Традиционните статистически данни относно селското стопанство ще продължат да бъдат от съществено значение за ОСП (управление на пазара) и ще трябва да бъдат консолидирани и опростени. От друга страна, предметът на новата политика (развитие на селските райони, спазване на екологичните стандарти и въздействие върху околната среда, безопасност на храните) ще изисква структурни статистически данни, които може да не бъдат предоставяни толкова често, но ще трябва да задоволяват потребностите от подробни и понякога специфични географски разбивки, съгласувани например с пространствените данни за почвата, вододелите и биологичното разнообразие. Статистическите данни от селскостопанското преброяване за 2010 г. ще бъдат много ценен източник в това отношение.

Едно от основните предложения, включени в Съобщението на Комисията „Европейски план за действие относно биологичното земеделие“ от 2004 г., се съсредоточава върху информационното развитие на пазара на биологични храни. За тази цел трябва да се предвиди събирането на статистически данни едновременно за производството и предлагането на пазара на биологични продукти. В близко бъдеще следва да се опрости нормативната уредба на ЕС за събиране на статистически данни за селското стопанство, която ще трябва да се прилага в ЕС и страните кандидатки.

Особено внимание ще се обърне на разработването на специфични показатели за устойчиво и екологично управление на горите и дървопреработвателната промишленост. Планът за действие на ЕС за горите ще има нужда от контрол след етапа на стартиране, предвиден за 2006—2007 г.

Програмата за събиране на статистически данни за рибарството ще включва постоянно прилагане на съществуващото законодателство, в това число статистически данни за аквакултурите, разработване на социално-икономически показатели и показатели за устойчивост и разработване на счетоводни баланси за доставките на рибни продукти. Евростат ще следи развитието в предложената морска политика и ще привежда в съответствие с него своята работна програма.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Провеждане на селскостопанско преброяване през 2009—2010 г. съгласно нормативните актове, както и десетгодишно изследване на лозарските насаждения. Предоставяне на резултатите от изследванията на структурата на селското стопанство от 2007 г. на разположение през 2008 г. (както и резултатите от изследванията на овощните дървета през 2007 г.).
- Провеждане на изследвания относно методите на селскостопанско производство, земеползването, използването на суровини и органично селско стопанство в съответствие с нормативните актове.
- Провеждане на текущите проучвания на посевите и животинските продукти в съответствие с преразгледаните нормативни актове, които целят интегриране и опростяване на съществуващото законодателство и намаляване на натоварването при предоставяне на информация.
- Ще бъде направена оценка на текущото проучване за приложимост по отношение на дохода на домакинствата, заети със селскостопанска дейност.

- Развитието на селските райони и показателите, свързани със селското стопанство и околната среда, ще бъдат допълнително разработени и до тях ще бъде осигурен достъп.
- Ще се обърне специално внимание на разработването на ефикасни системи за събиране и проверка на статистически данни за селското стопанство.
- Ще се събере и предостави нова статистическа информация за направляване на предложената морска политика, за която понастоящем Комисията изработва проект.

ДЯЛ III

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА, УСЛУГИ И КАПИТАЛИ ⁽¹⁾

Нормативна уредба

Свободното движение на капитали и услуги е от съществено значение за вътрешния пазар на ЕС. Те принадлежат към т. нар. „основни свободи“, които имат възлово значение за вътрешния пазар. В рамките на своята отговорност за упражняване на контрол върху правилното и своевременно прилагане на разпоредбите на Договора за ЕО, уреждащи свободата на движение на капитали и услуги, Комисията изисква надеждна и съпоставима статистическа информация.

Съответните разпоредби на Договора, уреждащи свободното движение на капитали, се съдържат в членове 56—60 от Договора за ЕО. Свободата за предоставяне на трансгранични услуги е предвидена в член 49 от Договора.

Нормативните актове, уреждащи съответните статистически области, са: Регламент (ЕО) № 184/2005; Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 г. относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област ⁽²⁾; Регламент (ЕО) № 716/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. относно статистиката на Общността за структурата и дейността на предприятията с чуждестранен контрол ⁽³⁾; предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно структурната бизнес статистика;

Текущо състояние

Нарастващото значение на свободното движение на услуги и капитали води до нарастващо търсене на висококачествени статистически данни. Предизвикателството се състои в своевременното публикуване на съответните данни и приспособяването на системата към променящите се изисквания на политическите стратегии, като същевременно се поддържа ниско равнище на натоварване на респондентите.

От 2006 г. насам прилагането на Регламента за платежния баланс е подобрило качеството на данните за търговията с услуги и преките инвестиции. Освен това статистическите данни относно предприятия под чуждестранен контрол ще позволят измерване на глобализацията на производствените системи. Изготвянето на статистически данни ще продължи да обхваща както търговията извън ЕС, така и търговията в рамките на ЕС и по този начин ще задоволи потребностите на вътрешния пазар.

Нарастващото значение на многонационалните предприятия ще изисква нови форми на събиране на данни. Новият регламент относно търговските регистри включва предаване на индивидуални данни за многонационални групи от предприятия на Евростат и осигуряване на обратна връзка чрез хармонизирана информация до държавите-членки, които водят до Общностен регистър на многонационалните групи от предприятия (EuroGroups), който ще се прилага изцяло от 2008 г. нататък.

Редовното изготвяне на висококачествени статистически данни за пощенските услуги е от съществено значение за политическите стратегии в Европа, националните регулаторни органи и пощенските оператори, за да могат да подпомагат развитието за постигане и надхвърляне на целта за изграждане на открит пазар на пощенски услуги. Начините за събиране на данни ще се основават на оценката на пилотния проект за 2006 г. за гарантиране на високо качество на данните.

Интернационализирането на изследователската и развойната дейност, и на свързаните с тях човешки ресурси, е от съществено значение за функционирането на европейската икономика. Следователно е важно да се събират данни за изследователската и развойната дейност в контекста на платежния баланс, чуждестранните клонове и мерките за многонационалните предприятия.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Прилагане на класификацията на икономическите дейности NACE Rev.2 с по-подробна разбивка на услугите във всички съответни области.

⁽¹⁾ Свободното движение на хора е разгледано в дял IV.

⁽²⁾ ОВ L 230, 16.9.2003 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 171, 29.6.2007 г., стр. 17.

- Гарантиране на прилагането и актуализирането на ключовото законодателство (платежен баланс, международна търговия с услуги, преки чуждестранни инвестиции и чуждестранни клонове).
- Подобряване на измерването на интернационализацията на изследователската и развойната дейност.
- Продължаване на работата по статистическите данни относно разрешенията за пребиваване, в това число за граждани на ЕС и трети страни, докато са необходими за общностната политика.

ДЯЛ IV

ВИЗИ, УБЕЖИЩЕ, ИМИГРАЦИЯ И ДРУГИ ПОЛИТИКИ, СВЪРЗАНИ СЪС СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА ⁽¹⁾

Нормативна уредба

Статистическите данни за миграцията и убежището и за престъпността и наказателното правосъдие ще се развиват, доколкото е необходимо за изпълнението на дейностите на Общността, за да отговорят на нарастващите потребности от статистически данни в подкрепа на плана за действие на Комисията за прилагане на Хагската програма по въпросите на правосъдието, свободата и сигурността. Този план за действие включва предложения за управление на миграционните потоци, социалната и икономическата интеграция на мигрантите, граничния контрол, убежището и засилване на сигурността чрез съвместни действия срещу престъпността, по специално организираната престъпност. За целите на тези мерки ще бъде необходимо значително да се повиши достъпността и качеството на статистическите данни. Това се отнася особено до изпълнението на четирите нови фонда, предложени в рамковата програма за солидарност и управление на миграционни потоци за периода 2007—2013 г. Развитието в тази насока ще започне преди 2008 г., но ще продължи по време и след изтичане на срока на настоящата статистическа програма.

Текущо състояние

Понастоящем в статистиката на Общността относно миграцията и убежището се наблюдава сериозна липса на данни и слабо хармонизиране. Мерките за преодоляване на тези слабости са в процес на прилагане и това ще продължи по време на целия програмен период. Тези подобрения ще бъдат движени от изпълнението на новото законодателство за статистически данни на Общността за миграцията и убежището през първите години на изпълнение на тази програма. Допълнително ще бъде проучен потенциалът в областта на статистическите данни за престъпността в съответствие с плана за действие на ЕС за периода 2006—2010 г. относно разработването на цялостна и съгласувана рамка за измерване на престъпността и наказателното правосъдие. Ще се проучи доколко е изпълнимо и препоръчително да се въведе правна основа за тези статистически данни.

Предвид големите различия в националните административни и статистически системи за миграцията и убежището и за престъпността и наказателното правосъдие, мерките за подобряване на съпоставимостта на статистическите данни ще се съсредоточат по-скоро в хармонизирането на показателите, по които се предоставят статистически данни, отколкото във въвеждането на общи източници на данни и процедури. Независимо от това, в някои случаи (като например при статистическите данни за организираната престъпност) може да се наложи разработване на нови източници на данни.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Завършване на прилагането на законодателството за статистическите данни на Общността относно миграцията и убежището. Това ще осигури рамка за прилагане на мерки за укрепване на наличността, съпоставимостта, своевременността и политическото значение на тези статистически данни.
- Изготвяне на статистически данни, осигуряващи информация от социално и икономическо естество за мигриращото население, разпределени по пол, където е целесъобразно, в това число прилагане на *ad-hoc* модули в изследването на работната сила и събиране на информация за мигрантите като част от Програмата за преброяване на Общността за 2011 г.
- Продължаване на текущото проучване на потенциала за статистически данни на Общността относно престъпността (включително организираната престъпност), преследването и наказателното правораздаване.

⁽¹⁾ Приемането на мерки в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси не е предвидено в дял IV от Договора за ЕО, но е част от дял VI от Договора за Европейски съюз. Те са включени в дял IV на настоящия документ поради факта, че миграционната политика и полицейското/съдебното сътрудничество са обхванати от пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

ДЯЛ V

ТРАНСПОРТ

Нормативна уредба

Транспортната политика на ЕС се разви бързо през последните 15 години. Нейната цел бе определена в Белите книги за транспорта от 1992 г. и 2001 г. и в съобщението на Комисията до Съвета и до Европейския парламент от юни 2006 г., озаглавено „Нека Европа да продължи да се движи — устойчива мобилност за нашия континент. Средносрочен преглед на Бялата книга на Европейската комисия от 2001 г. относно транспорта“. Тя цели оптимизиране на транспортната система, позволяване на ефективно, конкурентно, безопасно, сигурно и екологично извършване на отделните видове превоз и тяхното съчетаване в интермодални транспортни вериги. Необходим е по-ефикасен и по-чист превоз, за да се премахнат отрицателните странични ефекти, произтичащи от нарастващата мобилност. Транспортната политика на Съюза е в ядрото на стратегията на ЕС за устойчиво развитие и Лисабонската програма за растеж и работни места.

Текущо състояние

Целта на статистиката за транспорта в Общността е тя да бъде изчерпателна информационна система за транспорта, включваща данни за потоците от пътници и стоки, трафик, инфраструктура, видове превоз, оборудване, индивидуална мобилност, безопасност, сигурност, потребление на енергия и въздействие върху околната среда, транспортни разходи, инвестиции в инфраструктурата, транспортни предприятия, и показатели за структурно и устойчиво развитие.

Статистическите данни за потока на пътници и стоки и за трафика обхващат добре всички видове превоз, освен автомобилния превоз на пътници и немоторизирания превоз. Освен това в статистиката за трафика при всички видове превоз понастоящем липсват някои важни данни, необходими за упражняване на контрол над претоварването, вредните емисии във въздуха и други отрицателни въздействия върху околната среда. Статистическите данни за товарния превоз все още се съсредоточават основно върху индивидуалните видове превоз и не предоставят достатъчна информация за интермодалните транспортни вериги.

Понастоящем липсват показатели, отчитащи условията, които действително засягат конкуренцията в интермодалния превоз и в рамките на един вид превоз, особено по отношение на различните аспекти на работните условия: данъци, пътни такси и такси за ползване, разходи за заплати и тарифи.

Тъй като понастоящем в информационната система за транспорта липсва информация за инвестициите и разходите в транспортната инфраструктура, както и териториална разбивка относно транспортните мрежи и потоци, с връзки между географското представяне на мрежата на трафика и събраните данни за мрежата, това е необходимо за подпомагане на инвестициите в европейската транспортна инфраструктура и регионалните политики на Общността.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Консолидиране и завършване на правните основи за статистически данни за транспорта в Общността, така че да обхващат всички видове превоз. Допълнително развитие на текущата дейност по изготвяне на показатели по видове превоз за пътническият превоз и превоза на товари. Специално внимание ще се отдели на автомобилния превоз на пътници.
- Насърчаване на събирането на допълнителни статистически данни за интермодалните транспортни вериги, градския превоз и определянето на показатели, необходими за упражняване на контрол върху включването на съображения за опазване на околната среда и безопасност в транспортните политики, при надлежно отчитане на тежестта на разходите и ползите. Събирането на данни за инвестициите и разходите за инфраструктура ще бъде преразгледано. Необходимостта от показатели за логистичната дейност ще бъде отчетена. Специално внимание ще бъде отделено на събирането на данни за трафика, изразени в изминати километри от превозните средства.
- Ще бъдат разработени показателите за анализ на конкурентоспособността на транспортния сектор и конкуренцията в интра- и интермодалния превоз, като съответните данни се събират и съответните резултати се разпространяват в подходящ вид.

ДЯЛ VI

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА КОНКУРЕНЦИЯ, ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И СБЛИЖАВАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТА

Не е необходима пряка статистическа програма. При необходимост статистическата информация относно настоящия дял се изготвя въз основа на данните и показателите, събрани за другите дялове в програмата.

ДЯЛ VII

ИКОНОМИЧЕСКА И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА

Нормативна уредба

Разпоредби на Договора за ЕО: член 99 (координиране и наблюдение на икономическите политики); член 104 (контрол на данъчното развитие); член 105 (парична политика и ценова стабилност); член 133 (обща търговска политика); член 269 (собствени ресурси);

Основни регламенти: Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система за национални и регионални сметки в Общността (ESA95) ⁽¹⁾; Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета от 15 юли 2003 г. за хармонизиране на brutния национален доход по пазарни цени (Регламент за БНД) ⁽²⁾; Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета от 7 юни 2007 г. относно системата на собствените ресурси на Европейските общности ⁽³⁾; Регламент (ЕО) № 3605/93 на Съвета от 22 ноември 1993 г. за прилагане на Протокола относно процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност ⁽⁴⁾; Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета от 23 октомври 1995 г. относно хармонизираните индекси на потребителските цени ⁽⁵⁾; Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета от 19 май 1998 г. относно краткосрочната статистика ⁽⁶⁾; Регламент (ЕО) № 184/2005; Регламент (ЕО, Евратом) № 723/2004 на Съвета от 22 март 2004 г. за изменение на Правилника за длъжностните лица на Европейските общности и условията за работа на другите служители на Европейските общности ⁽⁷⁾.

Текущо състояние

Наблюдението и координирането на макроикономическите политики в Европейския съюз, воденото на паричната политика в Икономическия и паричен съюз, както и структурните политики на Общността изискват стабилна статистическа обосновка. Освен това предоставянето на статистически данни за административните цели на ЕС е изключително важно.

Необходимо е Евростат и държавите-членки да гарантират успешно прилагане на програмата за предаване на данни в рамките на Европейската система от сметки. Тези данни представляват ключов елемент от бизнес цикъла и структурния анализ. Ще бъдат положени значителни усилия за подобряване измерването на производителността, насърчени от проекта EU KLEMS.

Предоставянето на статистически данни за административните цели на ЕС продължава да бъде от изключително значение. Това включва предоставянето на данни за БНД и данък върху добавената стойност за изчисленията на собствените средства, макроикономически данни, необходими за целите на структурните политики (по-конкретно паритетите на покупателна способност), и данни, необходими за възнагражденията и пенсите на длъжностни лица на ЕС.

Хармонизирането и съпоставимостта на данните, използвани за бюджетен и данъчен контрол, ще се контролират с цел да се предоставят висококачествени и съпоставими статистически инструменти на лицата, вземащи решения за целите на правилната преценка на ситуацията във всяка държава-членка.

През последните години намаля темпото на развитие на Хармонизирания индекс на потребителските цени (HICP), ето защо е необходимо той да продължи да се развива по-усилено в посока подобряване на качеството (по-специално по отношение на собствените жилища, оценката на качеството и извадките).

Необходимо е непрестанно подобряване на своевременността, обхвата и разпространението на Основните европейски икономически показатели (PEE). Това следва да е съизмеримо с рисковете за качеството на статистиката, по-специално по отношение на надеждността на предварителните прогнози. По отношение на краткосрочната статистика (STS), е необходимо подобряване на обхвата на услугите, особено цените за предоставяне на услугите, дължината на динамичните редове и своевременността на данните.

По отношение на статистическите данни за платежния баланс, настоящите предизвикателства включват захранване на националните сметки с подходящи нови данни и гарантиране на последователност в качеството на данните от източниците в държавите-членки, в които отчетните прагове на банките са завишени.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

— Активно участие в преразглеждането на международните стандарти за националните сметки (SNA93) и статистически данни за платежния баланс (BPM5).

⁽¹⁾ ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1267/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 180, 18.7.2003 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 181, 19.7.2003 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 163, 23.6.2007 г., стр. 17.

⁽⁴⁾ ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 7. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2103/2005 (ОВ L 337, 22.12.2005 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁽⁶⁾ ОВ L 162, 5.6.1998 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ ОВ L 124, 27.4.2004 г., стр. 1.

- Прилагане на преразгледаната Европейска система от сметки (ESA95).
- Прилагане на класификацията на националните сметки NACE Rev.2, платежния баланс и краткосрочната статистика и прилагане на друго ключово законодателство.
- Създаване на Европейска система за статистически данни за потребителските цени, изградена въз основа на Хармонизирания индекс на потребителските цени (HICP), опростяваща и консолидираща нормативната уредба на HICP и гарантираща достоверността на HICP посредством по-ефективна политика на комуникация и стратегия за съответствие.
- Подобряване на съгласуваността между статистическите данни относно трудовия пазар и националните сметки.

ДЯЛ VIII

ЗАЕТОСТ

Нормативна уредба

Разработването на статистически данни за заетостта в ЕС ще се основава на преразгледаната Лисабонска стратегия, която понастоящем съсредоточава своето внимание върху растежа и заетостта в Европа, целите и ориентирите, установени в рамките на Европейската стратегия за заетостта и икономическия и паричен съюз, което изисква изчерпателен набор от статистически данни в рамките на годината за описание на напредъка на трудовия пазар в еврозоната и Европейския съюз.

Текущо състояние

Статистическите данни за трудовия пазар се управляват от стабилна нормативна уредба, за да се гарантира редовното предаване на данни за прогнозиране на заетостта, безработицата, доходите и разходите за труд. Независимо от това новите области на политиките ще наложат разширяване на законодателство в областта на статистиката в посока към други области като:

- i) статистика за свободните работни места, като се оценява търсенето на пазара на труда и се осигуряват допълнителни статистически данни за заетостта и безработицата;
- ii) състоянието на мигрантите на трудовия пазар, като се насърчава по-добрата интеграция на това население;
- iii) състоянието на по-възрастните работници на пазара на труда; и
- iv) прехода от училище към трудова заетост, като се обосновава необходимостта от адекватни политики, които да гарантират плавно включване на младите на трудовия пазар.

Други области като качеството на работата и заетостта в контекста на застаряваща работна сила, адаптивността на работниците и предприятията и потребностите на трудовите пазари на информационното общество ще продължат да съсредоточават своето внимание върху усъвършенстването на статистически данни.

Статистическите данни за заетостта и безработицата са предназначени главно да отговорят на макроикономическите изисквания. При това те не отчитат напълно съществуващите регионални различия, особено в определени градски райони.

Усъвършенстването на изследването на работната сила на Общността (LFS) през последните години превръща това изследване и неговите годишни модули в основни източници на съпоставими данни за трудовия пазар. Изследването на работната сила на Общността се основава на домакинствата и резултатите от него трябва да бъдат допълнени от данни от предприятията като структурни и краткосрочни статистически данни за доходите и разходите за труд. Независимо от това е необходимо допълнително развитие по отношение на подобряване на качеството на статистиката за трудовия пазар, като постигане на по-добра съгласуваност с данните за заетостта от националните сметки и от други изследвания в сферата на бизнеса и селското стопанство и въвеждането на европейски извадкови схеми и бързи прогнози за подобряване на съвременността на разпространяването на показателите. Трябва да се положат усилия за извършване на задълбочен анализ на наличните източници на данни, за да се подобри разпространението на анонимните индивидуални данни, събирани за целите на статистиката на Общността, до научната общност и да се въведе актуализирана класификация на професиите (ISCO) през 2011 г., която по-добре да отразява структурата на работните места и да позволи осъществяването на по-добри сравнения на международно равнище.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Определяне и прилагане на *ad-hoc* модула за изследване на работната сила на Общността (LFS) за 2008 г. относно мигрантите на трудовия пазар и техните потомци, *ad-hoc* модула за изследване на работната сила на Общността (LFS) за 2009 г. относно прехода от училище към заетост и програмата за *ad-hoc* модулите за изследване на работната сила на Общността (LFS) за периода 2010—2012 г.

- Разширяване на обхвата на структурните изследвания на доходите и разходите за труд, така че да обхванат цялата икономика, и прилагане на изследванията на разходите за труд за 2008 г. и изследването на структурата на доходите за 2010 г.
- Европейски схеми за извадки, основаващи се на широко използване на налични данни, могат да бъдат включени в краткосрочните статистики за трудовия пазар, така че да позволят навременното изготвяне на тримесечни и месечни агрегирани показатели за данни по заетостта и безработицата в еврозоната.
- Статистическите данни за заетостта и безработицата могат да включват по-целенасочени регионални показатели, особено за градските зони и агломерации, за да отчетат в пълна степен местните разлики в заетостта и безработицата. До 2010 г. ще бъдат разглеждани необходимостта от и разходите за евентуално въвеждане на годишни статистически данни за агломерациите с над 500 000 жители.
- Статистическите данни за труда позволяват да се следи заетостта в информационното общество.
- Пълно прилагане на бъдещия регламент на Съвета относно статистиката за свободните работни места.
- Въвеждане на класификация на икономическите дейности NACE Rev.2 в структурните изследвания относно доходите и разходите за труд, тримесечния индекс на разходите за труд и непрекъснато изследване на работната сила.

ДЯЛ IX

ОБЩА ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА

Нормативна уредба

Отговорността на Комисията за воденето на преговори във връзка с търговските споразумения с трети страни, в това число търговски споразумения относно услугите, е заложена в член 133 от Договора за ЕО. Нормативните актове, уреждащи съответните статистически области, са: Регламент (ЕО) № 1172/95 на Съвета от 22 май 1995 г. относно статистиките за търговията със стоки между Общността и нейните държави-членки и трети страни⁽¹⁾; Регламент (ЕО) № 184/2005; Регламент (ЕО) № 716/2007.

Текущо състояние

Изискванията към данните се увеличават с появата на нови търговски участници и партньори (напр. Китай, Индия, Бразилия и други държави от Латинска Америка) на световната сцена и също така в резултат на структурните промени в областта на търговията със стоки и услуги. Освен това, приоритет остава висококачественото събиране, анализ и хармонизиране на данни от страни кандидатки и страни партньори на ЕС.

Успоредно с това ще се полагат усилия за поддържане на стандартите на качество при трансграничната търговия с услуги, преките чуждестранни инвестиции и търговията с чуждестранни клонове. За тази цел прилагането на Регламент (ЕО) № 184/2005 и Регламент (ЕО) № 716/2007 ще бъде от първостепенно значение.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Прилагане на ново законодателство относно Екстрастат с цел предоставяне на достъп до допълнителна митническа информация и статистически данни посредством ползването на регистри на търговските оператори.
- Прилагане и актуализиране на ключово законодателство (платежен баланс, международна търговия с услуги, преки чуждестранни инвестиции и чуждестранни клонове).
- Прилагане от страна на ЕС на новите международни методологични стандарти на МВФ при събирането на статистически данни за платежния баланс.
- Прилагане в ЕС на ръководството за статистика на международната търговия с услуги и неговия преработен вариант.

⁽¹⁾ ОВ L 118, 25.5.1995 г., стр. 10. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

ДЯЛ X

МИТНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Не е необходима пряка статистическа програма. При необходимост статистическата информация относно настоящия дял се изготвя въз основа на данните и показателите, събрани за другите дялове в програмата.

ДЯЛ XI

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА, ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЛАДЕЖ**Нормативна уредба**

Статистиката в тази област се основава на отворения метод на координация (ОМК) в областта на социалното изключване, пенсиите, здравеопазването и дългосрочните грижи; стратегията за устойчиво развитие; член 143 (доклад за социалното положение) и член 13 (мерки за борба с дискриминацията) от Договора за ЕО; стратегията за здраве и безопасност на работното място; резолюцията на Съвета от 2003 г. относно насърчаване на заетостта и социалната интеграция на хора с увреждания и съобщението на Комисията относно равните възможности за хора с увреждания: Европейски план за действие. Стратегията на ИКЕ/ООН за образование за устойчиво развитие също се застъпва за развитие на данните.

Текущо състояние

Системата от статистически данни относно условията на живот и социалната защита се основава на два основни стълба: Европейската система за интегрирани статистически данни относно социалната закрила (ESSPROS) и статистика за доходите и условията на живот (EU-SILC). Тези два стълба са в основата на показателите от Лаакен и пенсионните показатели при ОМК. Необходимо е по-нататъшно развитие на показателите относно регионалната и детската бедност.

По отношение на демографските промени в ЕС, ще се доразвият показателите и статистическите анализи, свързани със застаряването, финансовата устойчивост, производителността и участието в трудовия процес в рамките на отворения метод на координация и в сътрудничество със съответните работни групи на Съвета.

Данните относно ученето през целия живот включват информация относно задължителното и незадължителното образование и обучение, и неформалното учене. Въз основа на установени статистики за образованието са събрани нови данни относно професионалното обучение в предприятията (измерващи ангажмента и приноса на предприятията към професионалното обучение на служителите) и относно образованието и обучението на възрастни. Данните относно младежта са достъпни от съществуващи изследвания и те ще бъдат пълноценно използвани преди да се положат допълнителни усилия в посока към по-добро интегриране на младежките измерения в съществуващите изследвания.

По отношение на безопасните и здравословни условия на труд, при събирането и анализа на данните се обръща специално внимание на причините, обстоятелствата и разходите при трудови злоупотреби, професионални заболявания и здравословни проблеми, свързани с полагането на труд, както и фактори, които могат да се отразят неблагоприятно върху здравето на работниците. Ще продължава да се развива събирането на статистически данни, по-специално хармонизираните модули за проучване на уврежданията. Статистическите данни ще се усъвършенстват допълнително за целите на стратегиите за разработване на висококачествено, достъпно и устойчиво здравеопазване и дългосрочни грижи.

Основната цел на демографските статистически данни ще бъде осигуряване на изчерпателен набор от данни и анализи, необходими за оценка на последиците от демографските промени в Европа. Това ще се постигне чрез подобряване на методите и съдържанието на събраните демографски статистически данни, прилагане на законодателство, свързано с преброяванията на населението и жилищата за 2011 г., и редовно изготвяне на дългосрочни прогнози за населението.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Разработване на ограничен набор от основни показатели и създаване на нов инструмент, Европейската модулна система за социални статистически изследвания (E4SM).
- Консолидиране на проекта за статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC), развитие на надлъжното разпространение и пълната оперативност на понятието брутен доход.
- Разработване на показатели относно регионалната бедност (чрез техники за оценка на малки съвкупности, където все още липсват национални регионални данни) и бедността сред децата.
- Развитие по прилагането на регламентите относно Европейската система за интегрирани статистически данни относно социалната закрила (ESSPROS) за подобряване на обхвата, съпоставимостта и своевременността на данните.
- Приемане на регламент за статистическите данни относно образованието и ученето през целия живот и неговото прилагане.

- Подобрене на качеството на статистически данни за обучението през целия живот.
- Разглеждане на възможността за въвеждане в ЕС на индекса за човешко развитие на ООН, като се отчетат фактори като жилищно настаняване и заетост/безработица до 2010 г.
- Последователно изграждане на статистическите данни за младежта на всички образователни нива и за икономическата и социална интеграция на младежите, като се използват наличните източници и при необходимост се интегрират по-добре в съществуващи изследвания.
- Събиране на статистическите данни за децата във връзка с международно признатата възрастова граница на детството, която е 18 години съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето, по отношение на социалното положение и бедността сред децата.
- Дезагрегиране по пол на всички социални данни, събирани от физически лица на равнище на ЕС, и определяне на основен набор от показатели относно равнопоставеността между мъжете и жените.
- Изготвяне на меморандум за разбирателство в сътрудничество с Европейския институт за равнопоставеност на половете, за да се определят условията на практическото сътрудничество.
- Проучване на възможностите за разработване на обща методология за получаване или подобряване на наличните статистически данни относно степента и последиците от дискриминацията.

ДЯЛ XII

КУЛТУРА

Производството на статистика в областта на културата е ограничено на този етап. Освен това не съществува изчерпателна и съгласувана рамка, както и отделно законодателство относно статистиката в областта на културата.

С оглед приноса на секторите на културата и изкуството към постигането на целите от Лисабон, е необходимо също така консолидиране на статистиката относно културата с оглед постигане на трайно и редовно изготвяне на данни (въз основа на различни източници на данни). Поради това е необходима всеобхватна методологична дейност за, например, по-доброто измерване на социалното и икономическо въздействие на секторите на културата и изкуството върху икономиката, основана на знанието.

ДЯЛ XIII

ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

Нормативна уредба

Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място⁽¹⁾; Решение № 1786/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. за приемане на програма за действие на Общността в областта на общественото здраве (2003—2008 г.)⁽²⁾; предложение на Комисията от 7 февруари 2007 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно общностната статистика на общественото здраве и безопасността и здравето на работното място.

Текущо състояние

Здравната информационна система, създадена въз основа на предходни програми за действие на Общността относно общественото здраве, ще се доразвие чрез дейности, свързани със „знания и информация относно здравето“ съгласно предстоящата програма за действие на Общността в областта на общественото здраве 2007—2013 г. В тясно партньорство с държавите-членки, страните-кандидатки и държавите от ЕИП/ЕАСТ чрез ЕСС, Евростат ще доразвие статистическия елемент на системата, по-специално Здравните показатели на Европейската общност (ЕСН).

Статистически данни относно общественото здраве са също така необходими за показателите за устойчивото развитие, структурните показатели, контекстуалните показатели за увреждания и показателите, разработени в контекста на отворения метод на координация за целите на национални стратегии за развитие на високотехнологично, достъпно и устойчиво здравеопазване и грижи в дългосрочен план.

⁽¹⁾ ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2007/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 165, 27.6.2007 г., стр. 21).

⁽²⁾ ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 1. Решение, изменено с Решение 786/2004/ЕО (ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 7).

При сътрудничество с дейностите по програмата на Общността за общественото здраве, със съответните агенции на ЕС и международните организации, компетентни в областта на статистиката на общественото здраве (СЗО, ОИСР и ИКЕ/ООН), акцент се поставя върху по-нататъшното развитие и прилагане на методологията, по-специално в областта на здравния статус, решаващите за здравето фактори (като например начин на живот и фактори, свързани с околната среда), здравеопазването (включително разходи за здравеопазване) и причините за смъртността.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- По възможност приемане на регламенти на Комисията за изпълнение на бъдещия регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за общественото здраве и здравето и безопасността на работното място.
- Укрепване на инфраструктурата на основната система за статистически данни в областта на общественото здраве, като се отделя специално внимание на проучването, консолидирането и прилагането на съответните методологии, като например Европейската система за здравни интервюта (EHIS) и Системата на здравни сметки (SHA).
- Подобрване на наличността, съпоставимостта, своевременността и политическата значимост на статистическите данни в областта на общественото здраве, включително статистически данни относно уврежданията и здравеопазването, дезагрегирани по пол, като се обръща особено внимание на по-нататъшното развитие на методологията и се отчита различният контекст във всяка страна.

ДЯЛ XIV

ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Нормативна уредба

Политиката по отношение на потребителите заема по-значимо място през последните години (член 153 от Договора за ЕО). Дейността на Евростат ще зависи от стратегията за здравеопазване и защита на потребителите и от предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма на Общността за действие в областта на здравеопазването и защитата на потребителите за периода 2007—2013 г., приета от Комисията през април 2005 г.

Широкото понятие „защита на потребителите“ е разделено на две основни области: „потребителски въпроси“ и „безопасност на храните“.

Текущо състояние

По отношение на потребителските въпроси, Евростат ежегодно публикува обзор, наречен „Потребителите в Европа: факти и данни“, и е създал оперативна група между службите за подробни статистически данни относно цените.

Безопасността на храните е важна тема в контекста на политиката на защита на потребителите и Европейският съюз е разработил широк набор от законодателни и други действия, предназначени да гарантират ефективни системи за контрол на цялостната верига, включително нормативно установени стандарти по отношение на околната среда и хуманното отношение към животните.

Целта на усилията на Евростат, свързани със статистическите данни относно безопасността на храните, е да се предоставят методологически съвети и статистически данни, които представляват интерес не само за политическите стратегии, но и за заинтересованите частни лица и обществеността като цяло.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г. (потребителски въпроси):

- Разработване на „твърди“ официални статистически данни (напр. подробни данни относно цените, трансгранични потребителски разходи, веригата стопански субект — потребител и т.н.) и методическа помощ по отношение на приблизителните статистически данни, разработвани от други публични/частни органи.
- Подготовка на план за действие вследствие на заключенията на оперативната група между службите за подробни статистически данни относно цените.
- Започване на подробно проучване на възможността за създаване на модул относно въпросите, свързани със защита на потребителите, който да бъде включен в новия инструмент (E4SM), разработван в момента от Евростат.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г. (безопасност на храните):

- Разработване на съответните статистически данни с цел контролиране на безопасността на храните.

- Подобряване на наличността и качеството на статистическите данни относно етикетирани продукти (биологични продукти, продукти на основата на генетично модифицирани организми и т.н.).

ДЯЛ XV

ТРАНСЕВРОПЕЙСКИ МРЕЖИ

Не е необходима пряка статистическа програма. При необходимост статистическата информация относно настоящия дял се изготвя въз основа на данните и показателите, събрани за другите дялове в програмата.

ДЯЛ XVI

ПРОМИШЛЕННОСТ

Бизнес статистика

Необходимо е статистическите данни относно европейските стопански организации да подпомагат анализа на конкурентоспособността, производителността и растежа и да съставляват основна информация с оглед наблюдението на напредъка на целите на подновената Лисабонската стратегия.

Нормативна уредба

Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. относно установяване на статистическо изследване на промишлената продукция на Общността ⁽¹⁾; Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97 на Съвета от 20 декември 1996 г. относно структурната бизнес статистика ⁽²⁾; Регламент (ЕО) № 48/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. относно изготвянето на годишните статистически данни на Общността за стоманодобивната промишленост за референтните години 2003—2009 ⁽³⁾; Регламент (ЕО) № 1450/2004 на Комисията от 13 август 2004 г. за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област ⁽⁴⁾; Регламент (ЕО) № 716/2007; Предложение на Комисията от 5 април 2005 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на обща рамка за бизнес регистри за статистически цели.

Текущо състояние

Структурните статистически данни относно стопанските организации се използват за подробен анализ на европейския бизнес сектор. Основните опасения на ползвателите са недостатъчната своевременност на данните и бавното приспособяване към нововъзникващи потребности на политиките, например недостатъчна информация относно сектора на услугите, предприемачеството, глобализацията и прехода към устойчиви производствени модели. За конкретни производствени сектори статистическите данни относно производството допринасят съществено за разбирането на функционирането на този сектор.

Статистическите данни на Общността в областта на иновациите са основният инструмент за измерване на иновациите в Европа. Тези статистически данни се изготвят на всеки две години от 2004 г. нататък. Доколкото е възможно по отношение на данните от изследването на иновациите в Общността (CIS) следва да се предостави достъп до микроданни.

Разработват се статистически данни относно чуждестранните клонове (FATS) и новият регламент ще осигури основен набор от показатели за измерване на глобализацията. Общностният регистър на многонационални групи от предприятия (Euro-Groups), предвиден в новия Регламент относно търговския регистър, е в своята пилотна фаза.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Гарантиране на пълното прилагане на основни законодателни актове (преработване на регламента за структурната бизнес статистика, регламента относно чуждестранните клонове и регистъра EuroGroups). Извършване и цялостно оценяване на предвидените в законодателството пилотни проучвания.
- Цялостно изпълнение на Ръководството от Осло 2005 г. по отношение на CIS 2008 г. CIS 2010 г. и последващите изследвания на иновациите в Общността също ще допринесат за допълнителното подобряване на качеството и достъпа до данни.
- Разработване на нови статистически данни, които да осигурят по-задълбочено разбиране на глобализацията на икономиката и предприемачеството.
- Изпитване на нови и гъвкави методи за събиране на данни, *ad-hoc* изследвания и европейски примерни извадкови подходи в отговор на опасенията на ползвателите във връзка със своевременността и инерцията при задоволяване на новите потребности.

⁽¹⁾ ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

⁽²⁾ ОВ L 14, 17.1.1997 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

⁽³⁾ ОВ L 7, 13.1.2004 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

⁽⁴⁾ ОВ L 267, 14.8.2004 г., стр. 32. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 973/2007 на Комисията (ОВ L 216, 21.8.2007 г., стр. 10).

- Разработване на методи за осигуряване на европейски агрегирани показатели от данни за дейностите в най-голяма детайлност, като същевременно се защитава правото на предприятията да запазват поверителния характер на своите данни.
- Прилагане на класификацията на икономическите дейности NACE Rev.2 при всички бизнес статистики, считано от референтната 2008 година.
- Ще се разработи специална програма за модернизиране на бизнес статистиката и търговската статистика. В рамките на програмата ще се разработят начини за намаляване на натоварването на бизнеса.

Статистически данни за информационното общество

Използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) е сред основните движещи сили по пътя към постигане на приобщаващо общество, по-добри работни места и повишена конкурентоспособност на европейските предприятия; Статистическите данни на Евростат за информационното общество съставляват важна основа, която позволява на европейските политически стратегии да оценят структурните промени, насочени към постигане на икономика, основана на знанието, и да способстват за наблюдение на напредъка при осъществяването на целите на подновената Лисабонската стратегия.

Нормативна уредба

Регламент (ЕО) № 808/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно статистическите данни на Общността за информационното общество ⁽¹⁾.

Текущо състояние

От няколко години Евростат допринася за осигуряване на ориентири по отношение на информационното общество чрез предоставяне на показатели за използването на ИКТ, както в предприятията, така и от домакинства/физически лица. Тази дейност ще продължава и ще се подобрява, за да се приспособи към потребностите на политиките, като например инициатива i2010, основаваща се на преразгледаната Лисабонска стратегия, и допълнителни инициативи за политики. Това предполага необходимост от адекватна правна основа след като текущото законодателство престане да бъде в сила.

С цел да надхвърлят аспектите на готовност и употреба, текущите общностни изследвания ще бъдат допълнени от събиране на данни относно инвестициите в ИКТ и отражението на ИКТ върху резултатите и тенденциите в бизнес сектора и върху обществото. Ще се оцени необходимостта от адаптиране на правната основа за статистическите данни относно информационното общество, с цел да се гарантира всеобхватен, своевременен и съвместим с националните сметки набор от данни относно секторите на ИКТ и електронните комуникации.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Непрекъснато адаптиране на показателите относно информационното общество, в т.ч. показателите относно сектора на ИКТ и неговата конкурентоспособност, към променящите се нужди на политиките, като се вземе предвид по-широкото международно сътрудничество при измерването на ИКТ.
- Изготвяне на статистически данни относно инвестициите в ИКТ и приемането на ИКТ, с оглед по-добро постигане на целта за измерване на устойчивото развитие и въздействието на информационното общество.

Статистически данни в областта на туризма

Туризмът е важна икономическа дейност в Европейския съюз с висок потенциал да допринася за постигане на по-голяма заетост и икономически растеж, както и развитие и социално-икономическа интеграция и в селските, периферните и изостаналите райони.

Нормативна уредба

Директива 95/57/ЕС на Съвета от 23 ноември 1995 г. относно събирането на статистическа информация в областта на туризма ⁽²⁾.

Текущо състояние

В момента се събират статистически данни относно търсенето и предлагането на туристическо настаняване, както и относно икономическите аспекти, свързани с тенденциите в туризма. Въпреки това основни области на загриженост са постигането на по-голяма степен на съпоставимост на съществуващите статистически данни и създаването на хармонизирани сателитни сметки в туризма, изпълнени в по-общата загриженост за постигане на устойчив туризъм, за което е необходимо да се определят и измерят подходящите показатели. Поради непосредственото въздействие върху туристическата индустрия на събития като терористични нападения или разпространение на заразни болести, основна грижа ще бъде подобряването на своевременността на данните.

⁽¹⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 49. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

⁽²⁾ ОВ L 291, 6.12.1995 г., стр. 32. Директива, последно изменена с Директива 2006/110/ЕО (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 418).

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Модернизиране и по възможност опростяване на сегашния набор от статистически данни в областта на туризма и тяхната правна основа.
- Прилагане на хармонизираните сателитни сметки в туризма (включително показатели за устойчив туризъм).

Статистически данни в областта на енергетиката

Сигурната доставка на достъпни енергийни суровини по екологосъобразен начин представлява същността на енергийната политика на ЕС. Системата за статистически данни в областта на енергетиката се разработва в отговор на потребностите, произтичащи от тази политика.

Нормативна уредба

Системата за статистически данни в областта на енергетиката се основава до голяма степен на споразумение. Съществуват определени правни задължения, които обхващат конкретни аспекти на системата, извън рамките на Директива 90/377/ЕИО на Съвета от 29 юни 1990 г. относно процедура на Общността за подобряване на прозрачността на цените на газа и електричеството за промишлени крайни ползватели ⁽¹⁾.

Текущо състояние

През последните няколко години петролните пазари са непостоянни и непредвидими, докато цените са достигнали високи нива. Енергийната зависимост на ЕС се повишава непрекъснато; енергийното търсене расте, пораждайки съмнения относно възможността за намаляване на емисиите от парникови газове, като същевременно пазарите на електричество/газ на ЕС все още не са се превърнали в истински конкурентен вътрешен пазар. В рамките на тази политическа среда Комисията отговори на поканата на държавните глави и правителствените ръководители през 2005 г. с редица предложения (Зелена книга: Европейска стратегия за устойчива, конкурентна и сигурна енергетика), като например създаването на Европейска обсерватория за енергийни доставки, която да наблюдава търсенето и предлагането на модели на енергийни пазари на ЕС, нова директива на Общността относно отоплението и охлаждането, контрол/определяне на цели след 2010 г. относно възобновяемите енергии (включително електричество и течни биогорива) и контрол на подобренията на ефикасността на крайната употреба на енергия.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Приемане на регламент относно статистическите данни в областта на енергетиката, който включва настоящите изисквания, като по този начин води до подобряване на качеството.
- Въвеждане на правно задължение за събиране на статистически данни относно цените на електричеството и газа за домакинствата.
- Установяване на методология/подход за установяване на информация относно реалните страни на произход; (направление) на вноса (износа) на газ.
- Подобряване на методологията/номенклатурите за събиране на статистически данни относно течните биогорива.
- Определяне на показатели/събиране на данни за оценка на енергийната ефективност, както е предвидено в Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги ⁽²⁾.
- Разширяване, при необходимост, на показателите за конкуренция, оценяващи ефективността на конкуренцията и интеграцията на пазарите на газ/електричество.

ДЯЛ XVII

ИКОНОМИЧЕСКО И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ

Нормативна уредба

Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. относно установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) ⁽³⁾; Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 185, 17.7.1990 г., стр. 16. Директива, последно изменена с Решение 2007/394/ЕО на Комисията (ОВ L 148, 9.6.2007 г., стр. 11).

⁽²⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.

⁽³⁾ ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 105/2007 на Комисията (ОВ L 39, 10.2.2007 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.

Текущо състояние

Регионалните статистически данни се събират в множество общи статистически области, някои от които се уреждат с нормативен акт, а други със споразумение. Обикновено данните непрекъснато се изпращат до Евростат. От 2003 г. насам данните по програмата Urban за извършване на одит на програмата се събират на всеки 3 години.

Географска информация се събира и поддържа в базата данни GISCO, за нуждите на Евростат и всички генерални дирекции на Комисията. Липсата на стандарти и хармонизирана рамка за събирането на информация изисква значителни ресурси за правилно поддържане и актуализиране. От друга страна, нарастващото осъзнаване на потенциала за съчетаване на географска със статистическа и тематична информация увеличава необходимостта от изготвяне на карти, анализи и приложения.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Дейностите, който следва да се предприемат по статистическата програма за 2008—2012 г., ще се определят съобразно формата на новата регионална политика на Общността в рамките на програмния период за структурните фондове. Дейността по консолидирането на съществуващите данни ще продължи, особено по отношение на проучването на градските условия на живот, транспорта, околната среда и научно-техническата и развойна дейност. Прилагането на законодателна рамка за регионалните данни за населението и предстоящото преразглеждане на регламента относно ESA 95, обхващащ регионалните сметки, ще бъде от съществено значение за дейностите, свързани със структурните показатели. Методологичната последователност на регионалните статистически данни ще се подобри чрез включването на по-строга методология в съответната законодателна рамка в процеса на нейното преразглеждане, а вече започналото по отношение на регионалните сметки прилагане на стандарти за качество ще обхване и други регионални статистически данни, за да се гарантира съпоставимост и своевременност. Прилагането на класификацията на икономическите дейности NACE Rev.2 ще обуслови необходимостта от преизчисление на динамичните редове през времето преди въвеждането на преразгледания вариант.
- Наличието и достъпността на географска информация в ЕС коренно ще се променят чрез прилагането на Директивата INSPIRE, която има за цел да развие европейска инфраструктура за пространствени данни с оглед оказване на подкрепа на политиката в областта на околната среда и други политики. Това ще окаже съществено влияние върху организирането и използването на подобна информация от службите на Комисията. По време на програмния период екипът на Евростат по географска информация не само ще трябва да допринася за развитието на техническото изпълнение и да предоставя организационната инфраструктура (включително установяването и управлението на комитет по INSPIRE), но също и да подкрепя изпълнението на Директивата INSPIRE в целия ЕС. Насърчаването на техники за пространствен анализ, които съчетават статистически и географски данни, ще продължи за ползвателите от Комисията; повишената достъпност на пространствени данни след въвеждането на инфраструктурата ще увеличи до голяма степен потенциала за определяне на точни показатели.

ДЯЛ XVIII

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Нормативна уредба

Статистически данни в научно-технологичната област и иновациите (STI):

Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 г. относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област ⁽¹⁾; Регламент (ЕО) № 753/2004 на Комисията от 22 април 2004 г. за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно статистически данни в научно-технологичната област ⁽²⁾; Регламент (ЕО) № 1450/2004.

Статистически изследвания, методология и номенклатури: Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската Общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационна дейност (2007—2013 г.) ⁽³⁾.

Управление на микроданни и поверителност: Регламент (ЕО) № 1104/2006.

Текущо състояние

Статистическите данни в областта на науката, технологиите и иновациите: политиките на ЕС в областта на науката, технологиите и иновациите са крайъгълен камък на Лисабонската стратегия, както бе подчертано в заключенията на Европейския съвет в Барселона на 15 и 16 март 2002 г. и при междинния преглед през 2005 г. Изготвянето и разпространението на статистически данни относно изследователската и развойната дейност, човешките ресурси в научно-технологичната област, патентите, високотехнологичните отрасли и услугите, основани на знание, се подобриха значително през последните години. Изготвянето на статистически данни се основава на събрани собствени данни, използване на административни източници и други официални или неофициални източници на данни. Законодателната рамка е установена.

⁽¹⁾ ОВ L 230, 16.9.2003 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 118, 23.4.2004 г., стр. 23. Решение, последно изменено с Регламент (ЕО) № 973/2007 на Комисията.

⁽³⁾ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

Статистически изследвания, методология и номенклатури: поради промяната на работната среда, главно разширяването, глобализацията и информационните технологии, както и поради разходите за събиране на статистически данни, съществува необходимост от подобряване на всички компоненти на качеството на данните, както е посочено в Регламент (ЕО) № 322/97, от отговор на новите изисквания на политическите стратегии и други в ЕС и от адаптиране на статистиката към промяната в обществото.

Управление на микроданни и поверителност: важно е научните работници да имат лесен достъп до микроданни, събрани на европейско равнище, като част от изготвянето на статистически данни в съответствие с член 285 от Договора за ЕО. Този достъп се осигурява съобразно съответното законодателство относно поверителността, например Регламент (ЕО) № 322/97 и Регламент (Евратом, ЕИО) № 1588/90 на Съвета от 11 юни 1990 г. за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности ⁽¹⁾. Трябва да се намерят нови сигурни решения.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Статистически данни в областта на науката, технологиите и иновациите: през следващите години работата по статистическите данни в областта на науката, технологиите и иновациите ще се съсредоточи върху постигане на по-добро качество на данните, усъвършенстване на статистическите методи, номенклатурите, понятията и определенията (напр. по-доброто измерване на потоците от знания; използване на хармонизирания на международно равнище източник на необработени данни „Patstat“), използване на допълнителни източници на данни и пълното прилагане на статистиката по отношение на развитието на кариерата на носителите на докторска научна степен, осъвременяване на съществуващото законодателство относно различните обхванати от него статистически области, както и осигуряване на по-добър ресурс от данни за националните сметки.
- Статистически изследвания, методология и номенклатури: в Седмата рамкова програма следва да се отдаде предимство на подобряването на тематичните области, но също и на изследователската дейност, целяща усъвършенстване на качеството на данните посредством обновени методологии, включително моделиране, оценяване или приписване. Общността за функционални изследвания в областта на официалните статистически данни следва отново да се активизира чрез насърчаване на изграждането на мрежи. Следва да се улеснява и насърчава разпространението и използването на резултати от изследвания в областта на официалните статистически данни в Шестата и Седмата рамкова програма и прилагането на резултатите на оперативното ниво. Необходими са още усилия за усъвършенстване на използваните номенклатури (напр. европейски изследвания върху групи от предприятия, осъществяващи изследователска и развойна дейност) и използването и разширяването на европейската инфраструктура на регистри на групи от предприятия.
- Управление на микроданни и поверителност: насърчава се интегрираният подход и методологията относно развитието на европейски инфраструктури за улесняване на достъпа на научните работници до анонимни данни в рамките на действащото законодателство

ДЯЛ XIX

ОКОЛНА СРЕДА

Нормативна уредба

Статистиката на ЕС за околната среда се основава на изисквания за висококачествени, подробни, надеждни и релевантни статистически данни, сметки и показатели, необходими за по-нататъшното развитие, прилагане и контрол на общностната политика в областта на околната среда, по-специално с оглед на Шестата програма за действие в областта на околната среда (6-та ПДОС) и нейните „Тематични стратегии“, екологичните цели на стратегията на ЕС за устойчиво развитие (SDS) и Лисабонската стратегия и Кардифския процес относно интегрирането на свързани с околната среда въпроси във всички области на политиката. Понастоящем единствено събирането на статистически данни за отпадъците ⁽²⁾ и разходите за опазване на околната среда ⁽³⁾ се уреждат от нормативни актове.

Текущо състояние

Понастоящем данните за околната среда се осигуряват от Европейската агенция за околната среда (ЕАОС), Съвместният изследователски център (СИЦ), Генерална дирекция „Околна среда“ на Комисията (DG ENV) и Евростат. Техническо споразумение относно разпределението на отговорностите и труда, водещо до установяването на центрове за данни за околната среда (ЦДОС), бе договорено от тази „Четворка“ (Go4) ⁽⁴⁾. Ще бъде гарантирана повишена степен на оперативна съвместимост на инфраструктурата на информационните технологии на партньорите от Go4. Тясното сътрудничество с международни организации (ООН, ОИСР) по отношение на методите (напр. наръчници) и събирането на данни (общ въпросник на Евростат/ОИСР) допълва рамката за статистически данни и сметки за околната среда.

Изпълнението на изискванията на „тематичните стратегии“ относно данните, например относно „предотвратяване и рециклиране на отпадъци“, „устойчиво използване на природните ресурси“ и „устойчиво използване на пестициди“, е ключов приоритет; създаването на основни статистически данни за околната среда продължава, както и предоставянето на другите ЦДОС на данни и показатели за водата, въздуха, биологичното разнообразие, почвите, горите и земеползването.

⁽¹⁾ ОВ L 151, 15.6.1990 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 2150/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2002 г. относно статистиката на отпадъците (ОВ L 332, 9.12.2002 г., стр. 1). Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

⁽³⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97.

⁽⁴⁾ Техническо споразумение от 14 ноември 2005 г. относно установяването на центрове за данни за околната среда, договорено между четирите органа на Общността, ангажирани с докладване и разпространение на данни за околната среда.

По-добрият анализ и количествено представяне на връзката между свързаните с икономиката и околната среда събдове на SDS налагат по-нататъшно развитие на комбинирани сметки относно околната среда и икономиката. Някои подобласти на информацията за околната среда се характеризират със значителни пропуски и не винаги са актуални. Делът на статистическите данни за околната среда и отчетите съгласно нормативни актове на ЕС е малък, необходимо е да се обмислят правни основания за други ключови области.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

С цел подобряване на синергиите, планирането и внедряването на статистически данни за околната среда, дейностите през периода 2008—2012 г. ще се координират чрез „събранието на директорите по въпросите на статистиката и сметките за околната среда“ (DIMESA), което обхваща двете мрежи Go4 и държавите-членки.

- Центровете за данни за отпадъци, природни ресурси и продукти и (планираните) регламенти относно статистическите данни за отпадъците и пестицидите ще осигуряват висококачествени данни, отговарящи на изискванията за данни на тематичните стратегии.
- Ще се рационализират съществуващите показатели за околната среда, ще се разработят нови показатели и ще се предостави техническа подкрепа за изчисляването на показатели на равнище на ЕС и за преглед на отчетните задължения за по-точно ориентирано и ефективно от гледна точка на разходите събиране на данни за околната среда.
- Допълнително ще се насърчават методическото развитие и изследователската дейност относно комбинираните сметки за околната среда и икономиката и ще се прилагат най-важните модули за сметки за околната среда.
- Допълнително ще се подобрят методите на оценка и прогнозиране с цел попълване на пропуски в данните и повишаване на своевременността на свързаните с околната среда статистически данни и сметки.
- По целесъобразност ще се разработят правни основания за ключови области на събирането на данни за околната среда, които понастоящем не са уредени с нормативни актове.

ДЯЛ XX

СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА РАЗВИТИЕ

Добрите статистически данни са от съществено значение за оценката на успеха на политиката за развитие. Те са необходими за развиващите се страни за целите на основаното на обективни фактори разработване на политики. Освен това в контекста на укрепването на демокрацията, принципа на правовата държава и на зачитане на правата на човека статистическите данни са пример за добро управление и може да допринесат за насърчаване на доброто управление и прозрачността, при условие че се спазват съответни стандарти за качество при създаването им, и че се гарантира достъпността и разпространението на официални данни.

Нормативна уредба

Член 180 от Договора за ЕО.

Текущо състояние

В развиващите се страни е необходимо да се направи много за повишаване на статистическия капацитет. Общата цел е да се оказва подкрепа за политиките на външни отношения на ЕС като се предоставя подходяща и целенасочена статистическа техническа помощ с цел засилване на статистическия капацитет в страните бенефициери на помощи от ЕС. Тази подкрепа трябва да бъде трайна. В този смисъл са необходими усилия за гарантиране, че статистиката представлява неразделна част от националните и регионалните планове за развитие.

Най-важният елемент на политиката е повишеното и очевидно съсредоточаване върху намаляването на бедността в политиката за развитие на ЕО, по-специално в страните от АКТЕ, и особено в Африка. В резултат на това статистическото сътрудничество все повече се съсредоточава върху засилване на измерването и контрола на бедността, като се обръща особено внимание на показателите за Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР).

Предоставят се технически консултации и подкрепа в областта на измерването на въздействието на програмите на ЕС за развитие и по отношение на статистическия елемент в програмите на ЕС за регионално развитие като цяло.

Регионалната интеграция продължава да заема централно място в програмата, като отразява засилените действия сред самите държави с цел укрепване на техните регионални структури. Сред областите, които следва да бъдат подпомогнати, са многостранното наблюдение, подобряването на националните отчети, статистическите данни за цените, селското стопанство, природните ресурси и източниците на замърсяване на околната среда, външната търговия, стопанската дейност и обучението по статистика.

Европейската статистическа система продължава и засилва усилията си за подобряване на координацията между общността на дарителите (т.е. двустранни и многостранни дарители). Съответно Евростат и държавите-членки подкрепят дейности, в частност в рамките на ОИСР/Комитет за подпомагане на развитието, ООН и Световната банка, за оценка на въздействието на сътрудничеството за развитие върху постигането на ЦХР. Европейската статистическа система изпълнява активна роля в инициативата „ПАРИЖ 21“. В частност дейностите по техническо сътрудничество подчертават важността на ориентираността към ползвателя и насърчават многогодишното програмиране като ценност.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Статистиката да придобие по-ясен профил в националните и регионални планове за развитие.
- По възможност ще се предоставят технически консултации и научна подкрепа за провеждането на статистически програми за развитие, по-специално на регионално равнище; ще се подкрепят проекти със статистическо значение и хармонизирането на статистиката в страни бенефициери на помощи от ЕС; ще се способства за оценката на статистическите приоритети за планирането и програмирането на дейности на ЕС за статистическо сътрудничество.
- Като се вземе предвид аспектът на равнопоставеност на жените и мъжете, ще се обърне особено внимание на измерването и контрола на бедността, развитието на социалното сближаване, устойчивостта на околна среда и показателите за ЦХР.

ДЯЛ XXI

ИКОНОМИЧЕСКО, ФИНАНСОВО И ТЕХНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО С ТРЕТИ СТРАНИ

Нормативна уредба

Регламент (Евратом, ЕО) № 1279/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно предоставянето на помощ за икономически реформи и възстановяване на новите независими държави и Монголия ⁽¹⁾; съобщение от 9 декември 2004 г. на Комисията до Съвета относно предложенията на Комисията за планове за действие в рамките на Европейската политика на съседство (ЕПС).

Текущо състояние

Сътрудничеството в областта на статистиката със страните, обхванати от ЕПС, има за цел да допринесе за развитието на статистическите системи на тези страни с оглед осигуряването на основен набор от хармонизирани данни, които отговарят на изискванията на ЕС в области, където това би било необходимо с оглед на политиките на ЕС. Подкрепата за тези страни в областта на статистиката се осъществява посредством инструмента за европейско съседство и партньорство.

Основни инициативи за периода 2008—2012 г.:

- Ключови области, които ще бъдат развити, са икономическите статистически данни, националните отчети и статистическите данни за цените, външната търговия, миграцията и социалната област. Освен това, други сектори, като например статистическите данни за енергетиката и околната среда и като цяло показателите за устойчиво развитие, следва постепенно да се очертаят като ключов фактор за разработването на политики.
- Сътрудничеството ще бъде насочено и към изграждане и подобряване на институционалния капацитет на националните статистически служби и междуинституционалното сътрудничество.

⁽¹⁾ ОВ L 165, 4.7.1996 г., стр. 1.